

MOTION FRÅN FRILANS RIKS TILL KONGRESSEN 2021

Om en upphovsrätt som säkrar frilansarvoden, anställningar och journalistiken.

Våren 2019 antog EU-parlamentet, efter hårda diskussioner och trots starka påtryckningar från piratpartier och inte minst plattformsjättar som Google och Facebook, ett nytt upphovsrättsdirektiv – även kallat DSM-direktivet.

Direktivet är nu under implementering i svensk lagstiftning.

En promemoria skulle lagts fram redan för ett år sedan – men det är när den här motionen skrivs i augusti 2021 ännu inte gjort – för att därefter skickas på remiss innan beslut fattas i riksdagen.

Detta innebär att det finns tid för att intensifiera ansträngningarna att påverka skrivningarna i svensk upphovsrättslagstiftning som leder till förbättringar för såväl frilansare som anställda, liksom för journalistiken i sig.

Mycket står på spel och politikerna måste fås att förstå att direktivet rätt implementerat i den nationella lagstiftningen medför en rimlig kompensation till upphovsrättshavarna och därmed nya pengar och resurser till kvalitativ journalistik.

I direktivet är speciellt tre artiklar angelägna för journalistkollektivet: artiklarna 15, 17 och 18.

Det är viktigt att skrivningarna i de tre artiklarna utformas på sådant sätt att lagstiftningen försvarar och svarar upp mot den samhällsviktiga funktion regeringen slagit fast att landets journalister har.

Därför måste skrivningarna i:

- *artikel 15 – om att plattformarna mot en licensavgift får använda utdrag ur nyhetstexter – omöjliggöra att techjättar som Google och Youtube kan spela ut olika medieföretag mot varandra. Utan att avtal mellan medieföretag och techjättarna i stället regleras via en kollektiv förvaltningsorganisation som ser till att inkomsterna även tillkommer upphovsrättshavarna,
- *artikel 17 tvingar videodelningsplattformar som Youtube att dela med sig av sina mycket stora inkomster från bland annat filmer som läggs ut på plattformarna,
- *artikel 18 formuleras så att oavsett vilka avtal frilansare och andra ingått med medieföretag ska ersättningen för texter och bilder stå i proportion till omfattningen av användningen; liksom att medieföretagen åläggs en rapporteringsskyldighet om hur material används.

Därför föreslår vi att kongressen beslutar:

- att ge förbundet i uppdrag att intensifiera både det egna arbetet liksom arbetet tillsammans med andra upphovsrättsorganisationer så att skrivningarna i ovan nämnda artiklar i EU:s upphovsrättsdirektiv formuleras på ett sådant sätt att de säkrar dels en rimlig kompensation till upphovsrättshavarna, dels en rättvisare fördelning mellan uppdragsgivare, uppdragstagare och anställda av de intäkter som upphovsrättsligt skyddade verk genererar online.

Frilans Riks den 17 augusti 2021